debreceni
független Ujság
politikai napilap

SZERDA, 1937 OKTÓBER 27. XXXIII. ÉVFOLYAM 243. SZÁM. 8 fillér

Szélsőséges politikai akciók megfékezéséről és a zugsajtó elleni preventiv eszközökről beszélt Darányi miniszterelnök

A miniszterelnök élénk érdeklődéssel várt beszédében általános programot adott a kormány terveiről s megvalósitandó munkájáról

Budapest, október 26. A nemzeti egység pártja kedden délután tartotta a nyári szünet után első pártértekezletét. Iványi Béla, a párt országos elnöke nyitotta meg az értekezletet.

Utána Darányi Kálmán miniszterelnök szólalt fel s beszédében többek között ezeket mondotta:

— A kormány tervszerüen halad előre programjának megvalósításában. Az én megyőződésem szerint egyébként nem tulságosan széles körre kiterjedő izgalmaknak egyik főforrása az úgynevezett szélsőséges mozgalmak kérdése. A belügyminiszter a napokban tett nyilatkozatot ennek a kérdésnek azon vonatkozásairól, amelyek a rendészeti hatáskört érintik és erre vonatkozólag

nekem semmi további észrevételem nincs. A kormány a jövőben sem hajlandó türni semmiféle olyan politikai agitációt, amely céljaiban, vagy módszereiben törvénytelen.

— Ezeknek a politikai akcióknak ügye azonban

csak részben rendészeti, részben azonban büntető igazságszolgáltatási kérdés,

ahol egyedül a bíróság kötelessége és joga mérlegelni a megsértett nemzeti érdek szempontjait. Nem vagyok azonban hajlandó arra, hogy csupán egyik szélsőség ellen hagyjam érvényesülni az államhatalom azon eszközeit, amelyek alkotmányunk s jogrendünk értelmében rendelkezésre állanak. Meg lehet győződva a párt arról, hogy amennyire határozottan kívánom ezeket az eszközöket a nyiltan fellépő, céljaiban s eszközeiben törvénytelen politikai akciók ellen érvényesiteni, úgy nem fog a kormány visszariadni attól sem, hogy a céljaiban s módszereiben burkolt fejlettebb technikával dolgozó, — eredményében azonban

a nemzeti kötelékeket lázitó politikai akciókkal teljes erővel szembe szálljon.

— Itt kívánom megemliteni azt is, hogy a szabad és tárgyilagos kritikára hivatott időszaki lapok mellett felburjánoztak a sokszor hetenként más címmel megjelenő

a közérdekre pedig a tisztességes sajtó színvonalára nézve is káros nyomdatermékek, amelyek veszélyeztetik a köznyugalmat, a közgazdasági és hitelélet rendjét.

Mivel úgy látszik, hogy egyeseket az utólagos bünvádi megtorlástól való félelem nem minden esetben tartott vissza cselekményeik elkövetésétől,

olyan törvényes rendszabályt kell életre hivni, amely preventiv eszközökkel gondoskodik mind a sajtórendészet, mind pedig a büntetőjog vonalán arról, hogy a bünteselekményeket a nyomdai előállitás és terjesztés által elősegiteni ne lehessen.

Különösen gondoskodni kell arról, hogy e téren a bírói intézkedéseket ne lehessen eredménytelenekké, hatálytalanokká tenni. E téren a gyakorlati szempontoknak van érvényük. Éppen ezért

hajlandó a kormány új jogszabályok alkotására is.

Rövidesen törvényjavaslatot nyujtunk be ilyentéle sajtótermékek sajtórendészeti köteles példányának a királyi ügyészséghez való előzetes beszolgáltatásáról s az eljárás gyorsitásáról.

Nem vagyunk hajlandók türni egyik oldalon sem az ország érdekeire káros, nyiltan vagy burkoltan jelentkező törvényellenes szélsőségek érvényesülését.

Ez a mi állásfoglalásunk.

A miniszterelnök ezután mezőgazdasági kérdésekkel s adózási problémákkal foglalkozott.

A kormány agrárprogramjának ismertetése során kijelentette a miniszterelnök, hogy súlyt kiván helyezni a jövőben állattenyésztésünk minőségi megjavitására. A szesztörvény-tervezet a nyár folyamán elkészült és ez, valamint a szőlőgazdálkodásról a hegyközségekről szóló törvénytervezetnek átdolgozott szövegét rövidesen letárgyaltatni kívánjuk. Az országos telepitési igazgatóság a költségvetési év hátralévő ideje alatt kb. 10.000 hold földet kiván telepitési célokra juttatni és azt hiszi, hogy ezen felül adó- és illetéktartozás fejében is jelentősebb terület lesz fokozatosan ilyen célra felhasználható.

A mezőgazdasági, öregségi biztositási törvény gazdasági és pénzügyi alapjait sikerült biztositani. Rövid időn belül foglalkozhatik a törvényhozás ezzel a javaslattal.

Kereskedelmi és ipari politikánkkal biztositani kívánja a termelés gazdaságos voltának feltételeit. Az iparügyi miniszter folytatni fogja a munkaidőnek szabályozására irányuló tevékenységét, továbbá a megfelelő munkabérek megállapitására irányuló törekvéseket.

— Sürgős kormányfeladatnak tekintem az új munkaügyi törvény végrehajtási utasításainak kiadását. Különös jelentőséget tulajdonit a családi munkabérpótlék bevezetésének. Foglalkozni kíván a magánalkalmazotti kamara felállitásával.

Megkezdte a honvédelmi miniszter a légvédelmi törvény végrehajtását s ezzel kapcsolatban a légoltalmi liga kiépitését.

Lázár Andor igazságügyminiszter ismertette ezután a felsőházi jogkörnek újabb megállapitásáról szóló törvényjavaslatot, majd a mezőgazdasági kamarákról szóló új javaslatot ismertette.

A pártértekezlet 8 órakor véget ért.

Mérges gáz

Elfoglalták a japánok Tasangot és Miasangot — A kinaiakat a bekerités fenyegeti — Vegyi szereket szállitolta mindkét félnek — Megkezdődik a vegyi háború

Sanghái, október 26. A japán-kínai háború legelkeseredettebb csatája előzte meg Tasang és Miasang elfoglalását. Tasang és Miasang eleste következtében a hadihelyzet lényegesen megváltozik és

a kinai csapatokat most a bekerités veszélye fenyegeti.

A kinaiak megkezdték a visszavonulást, amelyet rendben hajtanak végre. A kinaiak új vonala Pasz-Siso, Csapej és a nanking—sanghái vasútvonal érintésével csatlakozik a megerősitett nanszianghiatingi vonalhoz. A kinaiak azt mondják, hogy mihelyt a japánoknak sikerült nagyobb létszámú csapatot partraszállitani, azonnal számitásba vették a visszavonulást erre a vonalra. Előrelátható, hogy a japánok kisérletet tesznek arra, hogy déli irányba, a Szucsao patak felé előrenyomuljanak s ilyen módon elszigeteljék Csapej tartományt. Ebben az esetben Senju lesz az újabb csata központja.

London, október 26. A japán repülőgépeknek az egyik sanghái angol katonai őrállomás ellen intézett támadása ügyében a japán kormány az angol kormányhoz jegyzéket intézett, amelyben

sajnálatát fejezi ki az eset miatt. A japán kormány kártérités ajánl fel és hangsulyozza, hogy szigorú vizsgálatot indit a bünösök megbüntetésére.

Sanghái, október 26. A japánok az éjjel nagy offenzivát kezdtek Csapej körül a kinai hadállások ellen. Az újabb offenzíva a reggeli órákig határozott sikereket hozott a japán csapatoknak, mert

a japánok elérték Tasang első házait.

A kinai csapatok kénytelenek voltak elülső állásaikat feladni. Eddig még meg nem erősitett jelentések szerint a japánok Tasang városát már nagyjában el is foglalták.

A japán offenzíva közvetlenül éjfél előtt kezdődött. A támadást hatalmas légibombatámadás előzte meg, amelyet mintegy száz japán repülőgép hajtott végre.

A japán légirajok bombazápora megrendítette a kinai hadállásokat

és megkönnyitette a japán csapatok előnyomulását. Az előnyomulásnál nagy szerepet játszottak a tankok és páncélkocsik is.

Az újabb japán offenzíva következtében a Lotien, Liuhang, Kiangváj és Sanghái közötti frontszakasz megváltozott. Az arcvonal most S-alakú kanyart tüntet fel, úgy, hogy a japán csapatok Kiangvang és Csapej városnegyedekben félkört alkotva, nyomulhatnak előre a kinaiak ellen és

a kinai csapatok ezáltal sulyosan szorult helyzetbe kerültek.

A kinai csapatok helyzete ezen a

frontszakaszon már azért is rendkívül veszélyes, mert a japánok az utolsó huszonnégy órában Csapej mellett ismét 15.000 fönyi csapatot szállítottak partra és a friss csapatokat azonnal harcbavetették.

Sanghái, október 26. A sanghájii frontról és az északi hadszíntérről is jelentések jöttek, hogy mind a két háborúskodó fél mérges gázokat használ.

A kínai katonai parancsnokság központi sajtóirodája tudatja, hogy 14 japán csapatszállítmány érkezett 15.000 emberrel Sanghái alá és ezek a csapatok temérdek vegyi harci eszközt hoztak magukkal, tehát nyilvánvalóan mérges gázokkal fognak támadni.

Egyidejűleg jelenti Peipingből a japán hadvezetőség, hogy a kínai tűzérség Sansiban mérgesgázzal töltött bombákat használ, amelyek ellen a japán csapatok eredményesen védekeznek gázálarcokkal.

Kétféle embert ismerek: becsületesen érző, komoly magyar úriembert, vagy becstelen, komisz embert

Dr. Fráter Pál kamarai elnök feltűnő beszéde az ügyvédszövetség szezonnyitó bankettjén.

Kedden este tartotta az országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya szezonnyitó bankettjét, amelyen egyszersmint a vasárnap újjáalakult ügyvédi kamara tisztikarát, választmányát és fegyelmi bíróságát ünnepelték a debreceni ügyvédek. Az *Arany Bika* szálló Bocskay termében nagy számmal egybegyűlt ügyvédi kar nagy szeretettel ünnepelte az ügyvéd szövetség elnökségét és a kamara vezető funkcionáriusait.

A tosztok sorát dr tunyogi *Szücs* Géza, a szövetség osztályelnöke nyitotta meg, aki örömét fejezte ki azon, hogy a szövetség és a kamara együtt ünnepelt, mert mindkét intézménynek ugyanaz a célja: az ügyvédség érdekének előmozdítása és védelme. Az ügyvédi egység jegyében üdvözölte a kamara tisztikarát, választmányát és bíróságát és különös melegséggel köszöntötte dr *Fráter* Pál kamarai elnököt, aki önzetlen működésével az egész ügyvédi kar megbecsülését és tiszteletét szerezte meg.

Lelkes éljenzés és taps közben emelkedett szólásra dr *Fráter* Pál kamarai elnök, aki az ügyvédeket egymás meggyőződésének tiszteletben tartására buzdította és a legteljesebb objektivitásra kérte mindazokat, akikben az emberi jogok megbecsülésének gondolata él. Az ügyvédi kamarában, úgymond,

felekezeti kérdéseket érinteni nem lehet, ezzel nem adja fel és másoktól sem tagadhatja meg azt a jogát, hogy a saját fajtájának érdekeit propagálja, de hogy az ügyvédi társadalom egymással szemben azt a szempontot játssza ki, hogy ki milyen nemzetiséghez, fajtához, felekezethez tartozik, elutasítandónak tartja.

A mai csodálatosan felkavart világáramlatban az ügyvédeknek meg kell őrizniök higgadtságukat. Akár milyen ágyban születtünk, akármilyen nemzetiségű vidéken láttuk meg a világ napját,

nem lehet, hogy a hazafias érzelmeken a magyar nemzethez való hűségen és a jellemebeli tulajdonságokon kívül egyéb szempontok vezessenek bennünket működésünkben.

A nemzeti társadalom eléggé el van tagolva: az egyik oldalon látjuk a kereszténységet, t-vel és ty-vel, templomai kereszttel és buzogánnyal kétfelé oszolva, másik oldalon látunk statusquo, orthodox és más csoportokra oszoltokat, el van tagolva nemzeti társadalmunk vagyoni és faji különbségek szerint is, mert szláv, germán, szemita származás szerint emelnek válaszfalat az emberek között. Képtelenség, hogy a szűk Magyarországon mindig szembe nézzenek az emberek egymással, mint ellenségek. Az arany középúton kell járnunk: az embereket hazafiasságuk, jellembeli erősségük szerint kell megbecsülni. A kamara életében ezeknek az elveknek szolgálatában töltöttem el az utóbbi két évet és ezekre most újból elfoglalom az elnöki széket, ezeket az elveket hangoztatom, megismétlem és be is tartom.

Kétféle embert ismerek: becsületesen érző, komoly magyar úriembert, vagy becstelen komisz embert.

Azt is elmondhatom, hogy azok, akik kartársaim bizalmából munkatársaim és a kamara életében funkcionáriusok lettek, ugyanezek a szempontok vezetik működésükben. Arra kérlek benneteket, soha ne vonjátok kétségbe, hogy minket közmegbizatásunkban egyedül az ügyvédi kar jól felfogott érdeke vezérel.

Kitörő tapsvihar és szünni nem akaró éljenzés követte dr *Fráter* Pál tosztját és az ügyvédek tömegesen siettek a népszerű elnök üdvözlésére.

Dr *Magyar* Simon, a szövetség debreceni osztályának társelnöke az ügyvédi kar fiatalságához intézett buzdító szavakat. Biztosította az újabb ügyvédnemzedéket az idősebb kartársak szeretetéről, az ifjúságnak meg van a lehetősége és a reménye, hogy megéri a magyar ügyvédség fellendülését és

a magyar nemzeti élet regenerálódását.

Az öregek szeretete és az ifjak megértése és ragaszkodása együtt adja meg a harmónikus munka alapját. Az ifjú ügyvédekre üritett poharat.

Dr *Hegedüs* Jenő, a kamara elnökhelyettese szintén az ifjúság és az idősebb ügyvédek közti szolidaritás szükségességét hangoztatta. *Diószeghy* János dr a fiatalok nevében biztosította az idősebb kartársakat bizalmukról és támogatásukról. Nagy hatást keltett *Kuthi* Sándor dr felszólalása, majd dr *Nagy* István szellemes beszéde. Dr *Lévay* Zoltán a kisebbségben maradt párt nevében üdvözölte dr *Szücs* Géza szövetségi elnököt, aki az est megrendezésében alkalmat adott arra, hogy a békés együttműködés alapját megteremtsék. Dr *Böszörményi* Béla szövetségi ügyvezető elnök a kari összefogást hangsúlyozta. Dr *Kovács* Béla Artur kamarai titkár mondott még szellemes felköszöntőt.

Az ügyvédi kamarai választással kapcsolatban tegnapi cikkünk azt állapította meg, hogy dr *Gergely* Jenő nem kapta meg a szükséges szavazatokat választmányi tagságához. Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy dr Gergely Jenő nem vett részt a választási mozgalmakban, jelölését egyik párttól sem kérte, minthogy minden párttól távoltartotta magát, sőt a választáson sem jelent meg.

Tüdőbaja miatt öngyilkos lett egy indiai rádsa

London, október 26. Madrasból érkező jelentés szerint Vizianagarama rádsája kedden reggel öngyilkossági szándékból leugrott a madrasi tengernagyi hivatal tornyának tetejéről.

A rádsa öngyilkosságát, hír szerint, gyógyíthatatlan tüdőbaja miatti elkeseredésében követte el.

Megkezdődtek Belgiumban a tárgyalások a kormányválság megoldására

Brüsszel, október 26. *Van Zeeland* miniszterelnök lemondását a király elfogadta. A lemondással kapcsolatban politikai körök általában hosszabb válságra számítanak. Amint a hírek jelentik, nehéz tárgyalásokra van kilátás, mert súlyos nehézségekbe ütközik az új kormány megalakítása az általános politikai helyzet zavaros légköre miatt.

Általános vélemény, hogyha kormány-koalíciót, amely három pártból, szociáldemokrata, katolikus és liberális pártból állott, továbbra is fenn kell tartani. Egyelőre arról folynak a tárgyalások, hogy melyik pártból kerüljön ki a miniszterelnök.

Tüzifát és szenet
a legjobb minőségben, legolcsóbb napiárban szállit a
Békési és Lőw fa- és szénkereskedők,
a Salgó-Tarjáni Kőszénbánya R. T. debreceni képviselője.
Telep: Bánffy-utca 4. szám. Hungária malom mellett. **Telefon: 19-45.**

Idegrohamában agyonlőtte magát egy gazdászati főhadnagy

Megrendítő tragédia játszódott le kedden délelőtt a debreceni közrendészeti kórházban. Itt állott kezelés alatt már egy hét óta vitéz Kovács István főhadnagy, a Boeskay hajdúezred III. zászlóaljának gazdasági hivatali főnöke, aki súlyos idegbajára keresett gyógyulást. Kedden délelőtt fél 10 órakor Kovács István

bement a kórház fürdőszobájába és a következő percben revolverdörrenés reszkettette meg a levegőt.

A dörrenés zajára többen berohantak a fürdőszobába, ahol vitéz Kovács István

átlőtt fejjel feküdt a földön és kezében még görcsösen szorongatta füstölgő szolgálati fegyverét.

Az eszméletlen állapotban levő főhadnagyot a műtőbe vitték, de az orvosok már látták, hogy nem lehet rajta segíteni.

Az orvosok injekcióval próbálkoztak,

de félóra mulva vitéz Kovács István kiszenvedett.

Az öngyilkosság híre gyorsan elterjedt a városban és általános megdöbbenést keltett. Vitéz Kovács István mindössze 44 éves volt, végigküzdötte a világháborút és számos kitüntetést, köztük arany vitézségi érmet szerzett. Mint gazdasági hivatali főnök a legszorgalmasabb és leglelkiismeretesebb katonák közé tartozott és talán éppen ennek következtében roppantak össze idegei, amelyek tragikus halálát okozták.

Vitéz Kovács István temetése csütörtökön délután lesz katonai pompával a köztemető ravatalozójából.

Heves összecsapások várhatók a benemavatkozási bizottság ülésén

London, október 26. Nyomott hangulatban, kedvezőtlen előjelek között újból összeül ma délután a benemavatkozási bizottság. Azok a legújabb kalóztámadások, amelyek egy francia tehergőzöst és a 91. számú torpedórombolót ismeretlen nemzetiségű repülőgép részéről érték, ismét kiélezte a helyzetet.

Itália és Németország képviselőinek konciliáns magatartása, melylyel legutóbb megmentették a londoni bizottság további működését, még ma sem birta rá a Szovjetuniót az angol-francia tervet mereven elutasító álláspontjának megváltoztatására és a délutáni ülésen újabb heves összecsapást várnak különösen Grandi olasz nagykövet és Majszki szovjet nagykövet között.

Londonból, de befolyásos francia politikai és sajtókörökből is figyelmeztetik a Chautemps-kormányt, hogy ne üljön föl Szovjetoroszország provokációjának, mert nem szabad, hogy Franciaország »a szovjet szép szeméért« háborús bonyodalomba keveredjék.

Nagy hatást keltett a nyugati nagyhatalmaknál Itália hivatalos közlése, hogy mindössze 40.000 olasz önkéntes harcol Spanyolországban. Ma már mind sűrűbben hallani azt a feltevést, hogy a londoni bizottság végleg feladja az önkéntesek kisebb számú, úgynevezett jelképes elszállítását is.

Derült idő

Jóslás: **Déli szél, túlnyomóan derült idő, több felhő, legfeljebb nyugaton, a hőmérséklet nem változik.**

KUTBA ESETT A DISZNÓ. TŰZOLTÓKNAK KELLETT KIMENTENI A VIZBŐL

Különös baleset történt kedden délután az Eötvös ucca 82. szám alatt. Haja József gazdálkodó 160 kilós kövér sertése az udvaron szaladgált, miközben a szivattyús kút korhadt fedődeszkája beszakadt alatta és a szegény disznó a 9 méter mélységű kútba esett. A házbeliek képtelenek voltak kimenteni az életveszélyben forgó állatot, míg végre valakinek eszébe jutott, hogy a tűzoltókat kell hívatni. Percek alatt a helyszínre érkezett egy tűzőrség és ugyancsak percek mulva a szerencsés disznó — disznó szerencséje volt — már újból vígan futkosott az udvaron.

Meggyilkoltak két gazdálkodót

Gyömrő, október 26. A nagykátani csendőrség a község határában összeszurkálva holtan találta Somló István és Varró József gazdálkodókat. Varró támadóját Urbán Lajos személyében elfogták, Somló gyilkosának kézrekerítésére folyik a nyomozás.

Egy csók — egy hónapi fogház

Dublin, október 26. Egy irországi tengerparti kikötővárosban, Blackrockon in contumátiám egy hónapi fogházra ítéltek egy angol lányt,

mert nyilvánosan megcsókolt egy fiatalembert.

Az angol lány szabadságát töltötte Irországban és még a bírói ítélet előtt elutazott onnan, ezért a bíróság távollétében hozta meg ítéletét.

A csóktilalmi törvény, amelyet most alkalmaztak először, nagy ijedelmet váltott ki az ír szerelmesek körében, hiszen ezután nagy veszélyt jelent például pályaudvarokon, vagy hajóállomásokon csókolózni. A rendőrség külön utasítást kapott, hogy fokozott figyelemmel vigyázzon a közerkölcsiségekre.

Ujjáalakult a török kormány

Ankara, október 26. A török kormány lemondott. Kemal Atatürk köztársasági elnök a lemondást elfogadta és Izmir Dzselal Boyar eddigi gazdasági minisztert bizta meg a kormányalakítással.

Beyar még a késő esti órákban bemutatta az elnöknek az új kormányistát. Az új kormányban valamennyi eddigi miniszter megtartotta tárcáját, csupán az új népjóléti miniszter lett dr. Hülüsszi Alatasz.

Ismet Inonu volt miniszterelnök lemondott néppárti alelnökségéről is. A néppárt új alelnöke ugyancsak Beyar miniszterelnök lett.

Kitoloncolnak az országból egy német „akadémikust"

Budapest, október 26. »Arról értesülök, hogy az ön életviszonyai nem alakulnak kívánsága szerint...« — Ilyen kezdetű körlevelekkel árasztották el az utóbbi hetekben Budapestet és az első körlevél után következik a második, amelyben a »tudományos asztrológiai intézet« felajánlja a gondokkal küszködő pesti polgárnak, hogy néhány pengő ellenében megszabadítja a bizonytalan jövő hátborzongtató perspektívájától, mert horoszkópot készít a csillagok állása szerint.

A »tudományos asztrológiai intézet« a Beszterce utca egyik albérleti lakásában ütött tanyát és vezetője Fluss Oszkár német »akadémikus« volt, aki ma minden horoszkópok ellenére megdöbbenve vette tudomásul, hogy előállítják a főkapitányságra és

szédelgései miatt ki fogják toloncolni az országból.

A kihallgatás alkalmával napfényre kerültek az asztrológiai intézet műhelytitkai. Kiderült, hogy Fluss Oszkár egy hónap alatt 1600 pengőt keresett a horoszkópokkal. 30.000 körlevelet küldött szét hiszékeny emberek címére és jól szervezett organizációja volt a horoszkópkészítők felhajtására. Fluss Oszkár akadémikus e pillanatban azon töpreng, vajjon hogyan követhette el azt a hibát, hogy nem nézte meg a saját horoszkópját, a saját jövőjét, mert akkor talán nem érte volna ez a sajnálatos baleset akadémikusi pályáján.

Légvédelmi pincéket építenek Madridban

Sansebastian, október 26. Madridi jelentés szerint a köztársasági csapatok lázasan dolgoznak légvédelmi pincék építésén. Köztársasági körökben számolnak azzal, hogy a legközelebbi jövőben erős nemzeti támadás indul meg valamennyi arcvonalon s ezért most már minden rendelkezésre álló eszközzel a teljes szigorusággal végrehajtják Madrid kiürítését és a városból eltávolítják a polgári lakosságot.

A felsőházi reformjavaslat

Budapest, október 26. Lázár Andor igazságügyminiszter a képviselőházban ma délelőtt beterjesztette

az országgyűlés felsőháza jogkörének újabb megállapításáról szóló törvényjavaslatot.

Az új törvényjavaslat öt szakaszból áll s első szakaszában kimondja, hogy

a felsőház jogköre, ha csak törvény eltérést nem állapít meg, ugyanaz, mint a főrendiházé volt. Az állami költségvetést a képviselőház állapítja meg, a felsőház azon nem módosíthat. A törvénykezdeményezés joga a felsőházat is megilleti.

A második szakasz arról intézkedik, hogy a felsőházban alkalmazott hivatalnokokat, altiszteket és egyéb személyzetet a felsőház elnöke nevezi ki. A harmadik szakasz az elnök utalványozási jogáról intézkedik. A negyedik szakaszban a régi felsőházi törvény több intézkedésének hatályon kívül helyezése, az utolsó szakaszban pedig az új törvény életbeléptetéséről történik intézkedés.

A jövő év őszére halasztották a Kollégium jubileumának megünneplését

A Kollégium 400 éves jubileumának rendezőbizottsága tegnap ülést tartott, amely úgy határozott, hogy a Kollégium jövő évi májusra tervezett jubileumi ünneplését elhalasztja. A halasztásra az szolgál okul, hogy májusban az eucharisztikus kongresszus tart nagyarányú összejövetelt, augusztusban pedig a Szent István napot rendezik meg szokatlan fénnyel.

A debreceni Kollégium ünnepe olyan országos jelentőségű, hogy

joggal igényt tarthat a versenytársnélküliségre s ennélfogva szükséges a halasztás.

Nyáron különben sem lehetne megtartani a jubileumi ünnepet, hiszen a diákságot nem lehet kirekeszteni belőle. Ezért történt a szeptember végére való halasztás.

Már augusztusban bejelentette a Kollégium jubileumi bizottságának *Borsy-Kerekes György amerikai magyar református esperes, az Amerikai Magyar Református Egyesület nevében azt a szándékot, hogy augusztusban a Kollégium jubileumára nagy amerikai zarándokcsapatot vezet át.*

Csupán protestáns lelkész, ötven vesz részt ezen az utazáson s velük hiveik igen nagy tömege. Ideális lett volna, hogyha úgy lehetett volna csoportosítani a dolgokat, hogy ez a zarándokcsapat résztvehessen a Kollégium jubileumán, hiszen a debreceni Kollégiumot voltaképpen

az amerikai magyarok gyüjtése, Baltazár püspök révén, állitotta talpra.

Sajnos, jelen pillanatban ez a terv csak úgy vihető ki, hogyha az amerikai magyarok szeptember végéig itt maradnának. Viszont augusztus közepére már itt kell lenniök, mert ekkor tartják világkongresszusukat a föld minden részébe elszakadt magyarok. A debreceni református egyház, hogy kimutassa az amerikai magyar reformátusokkal való együttérzését és látogatásuk felett érzett atyafiságos örömét, augusztusban amerikai magyar református vasárnapot rendez. Ezen a napon látogatják meg Debrecent az amerikai református zarándokok, és ezen a napon az ősi debreceni református templomban amerikai református szertartásrend szerint amerikai lelkészek hirdetik a kétfelé szakadt magyarság testvértalálkozására az Igét. Ugyanekkor tart kongresszust Debrecenben az Országos Református Lelkészegyesület is, tehát az alakalom méltó lesz az amerikai magyar testvérek látogatásának megünnepléséhez.

A legjobb magyar film! Heltai Jenő világhirü regénye:

a 111-es

Törzs Jenő
Lázár Mária - Jávor
Csortos - Rajnay a főszer.

Világpremier ma a Vígszinházban.

HALLOD-E

hogy milyen szép a ruhád és kabátod, milyen jól öltözködöl.

TE

is biztosan, mint én is, mindig Piac ucca 38. alatt

KŐRÖSI

raktárából választod az anyagokat, hiszen itt vásárol minden divatos asszony és

LÁNY

ÖSSZESZURKÁLTA A FELESÉGÉT

Dunavecse, október 26. Argyelán János kocsimester összeveszett feleségével és meg is verte. Az asszony a konyhába menekült, férje utána ment és egy konyhakéssel összeszúrkálta. Az asszony néhány óra mulva meghalt.

Elhalasztották a kilenchatalmi értekezlet időpontját

Brüsszel, október 26. Mint hivatalosan közlik, a kilenchatalmi értekezlet megnyitó ülését október 30-ról november 3-ra halasztották el.

Anyakönyvi hirek

Születések: Szilágyi András bádogossegéd, leánya Mária, Pincés János napszámos, fia István, Gerő János napszámos, leánya Mária, Burai Ferenc napszámos, leánya Margit, Patai Gyula betüszedő, leánya Piroska, Hodászy István alezredes, fia Zoltán, Posta Antal cipész, leánya Erzsébet.

Házasságok: Völgyi Lajos kereskedő —Tornyai Terézia.

Halálozások: Hamza Anna ref. 2 hónapos, Népház. Vézsán Ferencné ág ev. 44 éves, Nyíregyháza. Kónya Károly ref. 4 hónapos, Nyil u. 86. sz. Barta István rk. 4 napos, Magyar ucca 8 szám.

Debrecen a statisztika tükrében

Budapest székefőváros statisztikai hivatalának zsebkönyve dr. *Illyefalvi* I. Lajos szerkesztésében most jelent meg. A zsebkönyv, amit az már megszokott, most is telv van kitünő statisztikai táblázatokkal és nagyon érdekes összehasonlító adatokkal.

A városok területének és népsürüségének kimutatásából kiderül, hogy Debrecennek 957 négyzetkilométer területe van, amivel nemcsak Magyarországon, hanem egész Európában — Rómát kivéve — vezet. Londonnak például mindössze 303 négyzetkilométer a területe, amíg azonban ott 1 négyzetkilométerre 13.960.4 lakos esik, addig Debrecenben mindössze 122.7 lakos.

Debrecenben 1930-ban 14.609 volt a lakóházak száma. Kőből vagy téglából épült 7812, kő, vagy téglaalappal vályogból, vagy sárból 2918, vályogból, vagy sárból 3510, fából, vagy más anyagból 369. Cseréppel, palával, vagy bádoggal van fedve 12.308, zsindellyel, vagy deszkával 528, náddal, vagy zsuppal 1773. A lakott magánlakások száma 29.571, a nem lakottaké 427, üresen áll 699, összesen tehát 30.697 lakás volt 1930-ban Debrecenben.

Debrecen lélekszáma az 1930-as népszámlálás szerint 117.275 volt, ami 13.7 százalék tényleges és 7 százalék természetes szaporodást jelent. A vándorlási különbözet 6.3 százalék. A lakosság 65.9 százaléka református, 19.9 százalék római katholikus, 8.5 százaléka izraelita, 1.3 százaléka evengélikus, 4.4 százaléka egyéb vallású. 15 éven alul van 25.5 százalék, 15—19 éves korban 10.6 százalék, 20—59 éves korban 55.4 százalék, 60 éves és idősebb 8.5 százalék.

Anyanyelv szerint magyar 116.426, írni-olvasni tud a 6 évnél idősebb népesség 92.1 százaléka, főiskolát végzett 2265, a középiskola 8 osztályát 4791, hat osztályát 2118, négy osztályát 11.285, az elemi iskola 6 osztályát 25.227, négy osztályát 50.502, írni és olvasni tud ezenkívül 19.881, csak olvasni 546, analfabéta 20.660. A külföldi honosok száma Debrecenben 0.9 százalék.

A férjes nők száma 23.304, köztük 5059 olyan, akiknek házasságából gyermek nem született.

1935-ben Debrecenben a házasságkötések száma 8.1 ezrelék, az élveszületések száma 22.6 ezrelék, halálozások száma 17.6 ezrelék, természetes szaporodás 5.0 ezrelék. A törvénytelen születések száma 16.8 százalék.

Orvosi kezelésben részesült 1935-ben a hét éven aluliak 99.3 százaléka, a 7 éven felüliek 96.7 százaléka, felbontottak 98 házasságot, kivándorolt 28. Az 1934—35. évben Debrecenbe költözött és ugyanabban az évben lakbizonyatot nyert 29 külföldi, ebből izraelita volt 1. Közúti forgalmi baleset volt 1935-ben 66, a sérültek száma összesen 74, tüzeset volt 88, kárösszeg 40.000 pengő.

Debrecenben volt 1935-ben 156.5 kilométer földút, 71.1 kilométer vizes és kavicsolt makadám, 24.4 kilométer újrendszerü makadám, 22.6 kilométer kőburkolat, 0.8 kilométer beton, 0.7 kilométer tégja, 5.4 kilométer aszfaltburkolat. A burkolt útak hossza 125 kilométer.

1935-ben épült 186 földszintes, 5 egyemeletes, 1 háromemeletes és 1 négyemeletes lakóház, 302 lakással, 488 szobával, 120 fürdőszobával és 40 cselédszobával.

1935-ben volt 10 tiszti orvos, 215 orvos, 43 bába, 23 gyógyszertár, 7 kórház 1982 ággyal.

1 holdon aluli földbirtok volt 8452, egy-öt holdas 1350, öt-ötven holdas 760, ötven-száz holdas 21, száz holdon felüli 16. Az összes terület 95.691 hektár, ebből szántóföld 47.234, kert 415, rét 4673, szőlő 728, erdő 10.804 hektár. Búzával volt bevetve 32.647 hold, rozzsal 8564, árpával 4238, zabbal 1059, szemes tengerivel 23.904 hold. Must termett 4530 hektoliter.

Selyemhernyót tenyésztett 140 család, 2795 kilogram gubót, 2111 pengő értékben. A cséplőgépek száma 96 volt. Az ipari kisvállalatok száma volt 1930-ban 4032, személyzete 4245, ipari nagyvállalatok száma 39, személyzete 4254, kereskedelmi és hiteli kisvállalatok száma 1230, személyzete 1490, nagyvállalatok száma 19, személyzete 631.

A személy és bérautók száma volt 1935-ben 285, autóbuszoké 8, teherautóké 417, egyéb autóké 11, motorkerékpároké 288. A vasútak építési hossza volt 122 kilométer, ebből 100 négyzetkilométerre esik 12.7, — 100.00 lakosra 98.3. Felszállott utasok száma ezerben: személyvonat 678, gyorsvonat 40, összesen 718. Telefonállomás 1712 volt, postai küldemények száma ezrekben: közönséges levél 5.714, ajánlott 253, csomagok 194, értéklevelek és megbízások 11, távirat 35. A rádióengedélyesek száma 7281 volt, 10.000 lakosra esik 586.6.

A szállodák száma volt 1930-ban 7, összesen 253 szobával.

1934—35. évben Debrecenben az iskolák száma következő volt: kisdedóvás 14, népoktatás 97, középfokú oktatás 16, felső oktatás 2, szakoktatás 6. Egyesület volt 1932-ben: hazafias és vallásos 12, bajtársi 25, kulturális 12, művészeti és tudományos 33, sport 24, jótékony 11, önsegélyző 15, társaskör 25, érdekképviseleti 76, egyéb 10.

Húsz évig idegen név alatt élt

A kétéletü volt jegyzőt letartóztatták

Budapest, október 26. Regényes életü férfit tartóztattak le nemrégiben a budapesti főkapitányságon: húsz éven át egy másik férfi neve alatt élt, házasodott, gyermeket nevelt föl, majd ismét börtönbe került, mint előző életében.

Berényi György néven jegyző volt Rákoscsabán, míg végül leleplezték s hosszas nyomozás után csak most sikerült megállapitani, hogy

valódi neve Surdy Jenő János.

Surdy még a háború előtt ismerkedett meg a felsőmocsoládi községi jegyzővel, Berényi Györggyel. Egy óvatlan pillanatban ellopta a jegyzői irodában Berényi György minden irását, jegyzői okmányát, családi iratait és eltünt. Időközben kiderült, hogy két Berényi György ugyanazokkal az anyakönyvi adatokkal kér felmentést a katonai szolgálat alól. Az ál-Berényit letartóztatták, de a forradalmi idők alatt kiszabadult és megint a régi hamis okmányok segitségével helyezkedett el Békéscsabán. Elvált első feleségétől és most már, mint Berényi György kötött új házasságot. Amikor újból leleplezték, Budapestre költözött, ahol konokul továbbra is Berényi György néven szerepelt. Az utóbbi időben több okirathamisitást követett el, mire letartóztatták. A legérdekesebb a dologban az, hogy

négy gyermeke Berényi néven van anyakönyvezve.

Az ál-Berényit kedden kisérték át a Markó uccai fogházba, ahol most már, mint Surdy Jenőt vezették be a felvételi könyvekbe.

Mit tett a kormány az izgató röpiratok ellen

Budapest, október 26. A képviselőházi folyosókon ma sok szó esett az izgató tartalmú röpiratok ellen készülő kormányintézkedésekről. Erre vonatkozóan Lázár Andor igazságügyminiszterhez a következőket mondotta:

— Ma beterjesztem a Házban a felső házi reformról szóló törvényjavaslatot.

Az izgató tartalmú röpiratok ügyében elhatározott intézkedésekről a miniszterelnök úr ma délután nyilatkozik a pártértekezleten.

A belügyminiszter legutóbbi nyilatkozata és a szélső mozgalmakkal összefüggő röpiratok és sajtótermékek megrendszabályozására tervezett intézkedések bejelentése után sok szó esik politikai körökben arról, hogy

eddig a hatóságok milyen módon igyekeztek megakadályozni ezeket a törekvéseket és az ilyen sajtótermékeknek a közrendre veszélyes agitációját.

Beavatott helyen közölték, hogy az elmult fél esztendőben

százkilenc esetben indult bírói eljárás bűncselekmény gyanuja miatt időszaki lapok és az időszaki lap fogalma alá nem eső egyéb sajtótermékek ellen.

Hetvenkilenc esetben a bírói eljárások már ítélettel bevégződtek, illetve még folyamatban vannak. Felmentéssel, vagy a lefoglalt sajtótermékek feloldásával harminckilenc esetben végződött az eljárás.

Huszonhat külföldi sajtótermékkel szemben az ország területéről való kitiltás és a postai szállitás jogának megvonása volt folyamatba téve és ezek közül tizenkilenc esetben az eljárás kitiltással, illetve a postai szállitási jog megvonásával végződött.

További hét esetben még folyamatban van az eljárás. Időszaki sajtótermékeknek közigazgatási rendszabályozása terén az utolsó időkben egy betiltás és két kolportázsjog megvonása történt.

— Ugy az igazságügyi, mint a belügyi kormányzat intenziven foglalkozik az eljárások szigorításának és gyorsításának kérdésével és úgy hirlik, hogy bár a felső utasításokat nem hozzák nyilvánosságra, a legközelbbi időben előreláthatólag *új jogszabályt alkotnak esetleg törvényjavaslat formájában.*

Költözteléseket
legjutányosabban eszközöl
CSENGERI szállító
Arany János u. 42. (telefon: 32-21).

GYÁSZROVAT

Ferenczy Sándor földbirtokos 66 éves korában meghalt. Temetése október 27-én, délelőtt 11 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint.

Özvegy Básthy Károlyné született Nyikos Erzsébet 36 éves korában meghalt. Temetése 27-én, szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemetőben a görög katolikus egyház szertartása szerint.

A közszállitások szabályzata alá eső szállitási jegyzőkönyvek illetékmentessége

Budapest, október 26. A pénzügyminiszter 131.955—1937. sz. rendelete a közszállitási szabályzat hatálya alá eső szállitásokkal és vállalkozásokkal kapcsolatosan készült felülvizsgálati jegyzőkönyveket — amennyiben 50 pengőt meg nem haladó értékü szállitásról vagy munkálatról van szó — illetékmentessé nyilvánitja.

A szél elvitte az ivóvizet Buenos Airesből

Ma reggel Buenos Aires lakossága arra a kínos meglepetésre ébredt, — hogy az egész főváros vízhálózata felmondta a szolgálatot. Egy csepp viz sem folyt a csapokból és igy maradt ez késő estig. Aránylag kevesen szereztek már előző este a rádióból tudomást a fenyegető vízhiányról, amelynek — a szél volt az oka.

Buenos Aires ugyanis a La Plata torkolatánál fekszik, a folyamból merítik a városi vízművek a vizet s az erős keleti szél oly messzire hajtotta a torkolat hullámait a parttól, hogy a vízművek szivattyúi napvilágra kerültek.

A milliós nagy város életében a teljes vízhiány óriási zavarokat okozhatott volna, — ha az argentin főváros lakossága nem hagyományosan derüs kedélyü, nem akadnak közte szép számmal élelmes üzletemberek és persze, elsősorban, ha nem szünik meg a vész napnyugtára.

A szomjas lakosság azzal a látványossággal vigasztalta magát, amelyet a kiszáradt folyammeder nyujtott számára. Milliószámra maradtak szárazon a halak és a nagy óceánjáró gőzösök is szárazra kerültek.

Estére aztán a szél megfordult, a vízművek szivattyúi újra megteltek és a gyorsan feledő délamerikai főváros népe ma már nem is emlékszik a nagy vízhiányra.

„ELEKTRO-TOX“
iroda
áthelyezve
Miklós-utca 8.
Telefon 22—82.

Megkezdődött a képviselőház és felsőház munkája

Budapest, október 26.

Sztranyavszky Sándor elnök két perccel 10 óra után megnyitotta az ülést. Üdvözölte a Házat, majd felolvasta a legfelső kormányzói kéziratot, amely szerint a kormányzó az országgyülés harmadik ülésszakát a mai napra összehívta.

A kormányzó gyászáról emlékezett meg ezután a házelnök. Kegyeletes szavakkal elparentálta *Horthy* István tábornokot, a kormányzó testvérbátyját.

A Ház *Horthy István emlékét jegyzőkönyvben örökítette meg.* Az elhunyt *Gaál* Sándor egykori házelnököt, *Pekár* Gyulát és gróf *Ráday* Gedeont parentálta el ezután az elnök. Bejelentette, hogy a kemecsei mandátumról lemondott *Kállay* Miklós helyébe *Thuránszky* Pált választották meg, *Pekár* Gyula ponyhádi mandátumát pedig *Perczel* Béla kapta.

Amikor *Perczel* Béla belépett az ülésterembe, a baloldal és a balközép lelkesen megtapsolta.

Az elnökválasztás következett ezután.

Nagyon sok képviselő csak a jelölőlapokból értesült arról, hogy

Tahy Lászlóval, az eddigi alelnökkel szemben Bobory Györgyöt választja a Ház alelnökké,

aki tudvalevőleg belügyminiszteri államtitkársága előtt már volt a Ház alelnöke.

A szokásos módon lefolyt szavazás után az elnök kihirdette az eredményt, amely szerint

Kornis Gyulára 191, Bobory Györgyre 184 szavazat esett. Mindkettő megválasztott alelnök lett. Háznagy ismét Putnoky Móric lett.

Az alelnöki és háznagyi, valamint jegyzői választás után az elnök a harmadik ülésszakot megalakultnak jelentette ki. Közölte, hogy a Ház üléseit hétköznaponként délelőtt 10 órakor tartja, interpellációs napok szerda és szombat.

Hóman Bálint kultuszminiszter beterjesztette *a száz éves Nemzeti Színházról, továbbá a magyar-észt, és magyar-finn kulturegyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatokat.*

Lázár Andor igazságügyminiszter benyujtotta *az országgyülés felsőháza új jogkörének, valamint az Országos Mezőgazdasági Kamara felsőházi képviseletéről szóló javaslatot.*

Bornemisza Géza az arad–csanádi egyesített vasutakról szóló javaslatot terjesztette be.

A képviselőház bizottsági tagsághelyeinek betöltése következett ezután.

A bizottsági tagságok betöltésénél 142-en szavaztak és

mindenütt a hivatalos lista kapott többséget.

Az állandó összeférhetetlenségi bizottság elnöke, alelnökei és tagjai letették az előírt esküt, majd Stranyavszky Sándor elnök napirendi indítványt tett, amely szerint

a legközelebbi ülés október 28-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor kezdődik.

A csütörtöki ülés napirendjére kitüzték az országos telepitési tanács két tagjának megválasztását, a városi számvevőségi szolgálatról, valamint a rendőri büntetőbiráskodásnál egyes kihágásoknak a helyszínen való megbirságolásáról szóló törvényjavaslatoknak a tárgyalását.

Ezzel az ülés 12 óra után befejeződött.

A FELSŐHÁZ ÜLÉSE

Budapest, október 26. Délelőtt fél tizenegy órakor megélénkültek a felsőházi folyosók is. Egymásután érkeztek a felsőház tagjai, József és József Ferenc főhercegek tünnek fel a folyosón, azután gróf Károlyi Gyula, Imrédy Béla Chorin Ferenccel vonult félre. Balogh Jenővel Teleszky János beszélget. Sok a főpapi talár és a legmagasabb rangú katonatisztek ruhája.

A képviselőházból Széll József, Fabinyi Tihamér és Bornemisza miniszterek jönnek át. Kisebb-nagyobb csoportok veszik körül őket.

Egy órával a képviselőház megnyitása után, pontosan 11 órakor, megszólalnak a csengők a felsőház folyosóin is. A felsőházi tagok elfoglalják helyüket a teremben, majd gróf Széchenyi Bertalan elnök megnyitja az ülést.

Elsőnek a képviselőháztól átérkezett *kormányzói kéziratot olvasta fel,* mely az országgyülés harmadik ülésszakának megnyitásáról intézkedik. Az elnök ezután elparentálta a berekesztés ideje alatt elhúnyt felsőházi tagokat: vitéz Horthy István lovassági tábornokot, Baán Jenő esperest, gróf Szirmay Sándort, Huszár Tibort, gróf Ráday Gedeont, Glückstbal Samut, végül Gerlóczy Zsigmondot, aki egyidőben a felsőházban az Országos Orvosszövetség képviseletében foglalt helyet. — A felsőház az elparentált tagok emlékezetét *jegyzőkönyvben örökitette meg.*

A felsőház mai ülése napirendjének végeztével gróf *Széchenyi* Bertalan elnök bejelentette, hogy a megalakulással járó egyéb teendőkre — egyes bizottságok újjáalakítására, illetve kiegészítésére, valamint a felsőház háznagyának és jegyzőinek megválasztására — *a holnap délelőtt tiz órakor kezdődő ülésen térnek át.*

Ezzel a felsőház mai ülése féltizenkét óra előtt néhány perccel véget ért.

Utolsó napokon

árusitok a régi helyiségemben. November elején

kapu alatti helyiségbe,

a szomszédos Svetits házba, az eddigi trafik helyiségbe költözöm ideiglenesen épitkezés miatt. Néhány napig még finom férfi, fiú és gyermekruháimat a szokottnál jóval olcsóbban árusitom a régi helyiségben.

Bartos Géza

a volt Szántó ruhaüzlet tulajdonosa.

Nyiregyházán tüntek fel a debreceni kasszafurók

Mint vasárnapi számunkban megírtuk, a debreceni rendőrség pontos személyleirás és egyéb ismertető jelek alapján országos rádiókörözést rendelt el a kasszafurók ellen. Annál meglepőbb, hogy a vakmerő bűnözők

vasárnap Nyiregyházán tüntek fel és a város egyik legforgalmasabb pontján, a Vay Ádám-ucca 7. szám alatt Schwarczer Nándor bőrüzletének páncélszekrényét furták meg.

A kasszafúrók a debreceni módszer szerint dolgoztak és a zár körüli részt furták meg, illetve vésték ki három helyen is. Még szerencse, hogy a kasszában csak az ezüstpénzt őrizték, de a betörők így is

600 pengőt, valamint egy kisebb ékszert zsákmányoltak.

Nyomot nem hagytak maguk után, tehát valószinüen gumikesztyüvel dolgoztak.

A kasszafurókat most már a nyiregyházi nyomon követik a hatóságok és remélhetően mégis csak sikerülni fog egyszer elfogni őket.

Halálos végü tréfa a töltött fegyverrel

A mult szombaton tragikus szerencsétlenség történt Berettyóujfaluban. Egy fiatal béresfiu, Sánta Sándor éppen gazdája kerítését tapasztotta, amikor megjelent egyik barátja, a 19 éves Nemes János sökmői napszámos fiu és

tréfából ráfogta Sántára a nála levő töltött fegyvert:

— Fel a kezekkel! Add meg magad! — kiáltotta tréfásan, amikor legnagyobb rémületére

a fegyver elsült és a szerencsétlen Sánta Sándor véresen, eszméletlenül bukott le a földre.

A súlyosan sérült fiut beszállitották a berettyóujfalui kórházba, ahol **négy napi szenvedés után meghalt.**

Dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbiró elrendelte a tragikus sorsú fiu holttestének felboncolását, ami kedden délelőtt meg is történt. A boncolás során megállapitották, hogy

a szerencsétlen Sánta Sándor fejébe és nyakába 18 sörét furódott be.

A vizsgálóbiró a gyerekes tréfából eredt halálos szerencsétlenség minden részletének kiderítése végett megindította a vizsgálatot.

A Ferencváros dr. Sárosival jön vasárnapra a Bocskai érkezésre.

Jegyét biztositsa még ma a városháza alatti trafikban.

Makláry Károly püspök felavatta a szeghalmi gimnázium zászlóját

Szeghalom, október 26. *Makláry* Károly püspök vasárnap felavatta a *Péter András gimnázium zászlóját.* A püspök *Futó* András püspöki titkár és *Papp* Ferenc középiskolai tanár kíséretében érkezett gépkocsin Szeghalomra. Érkezésekor Makláry Károly püspököt dr *Tóth* Béla főszolgabiró és *Harsányi* Pál esperes üdvözölték.

Délelőtt istentisztelet volt a templomban, amelyen Makláry Károly püspök hirdetett igét és az istentisztelet keretében átadta az iskola zászlóját *Nagy* Miklós gimnáziumi igazgatónak.

A püspök a délelőtt folyamán küldöttségeket fogadott, majd délben leleplezték az iskola alapitójának, Péter Andrásnak a mellszobrát. A szobor leleplezésén *Tildy* Zoltán lelkész, országgyülési képviselő mondott beszédet. Az ünnepséget közebéd fejezte be.

Elgázolta a vonat a tehenet s majdnem kisiklott

Közveszélyű rongálás vétségével vádolva került kedden délelőtt a törvényszék Trássy-tanácsa elé Tóth Enyedi Mihály hajduhadházi gazdálkodó. A vád szerint a gazdálkodó augusztusban egy kilenc éves gyermekre bizta tehene őrizetét, a tehén a gyerektől megszökött, elfutott a hadházi állomásra, ahol

a vonat a sinekre tévedt szerencsétlen állatot elgázolta, a vonat pedig a gázolás következtében csaknem kisiklott.

A vádlott gazda a törvényszék előtt azzal védekezett, hogy a tehenet ketten őrizték, egy 14 éves fiu is vigyázott a tehénre. A biróság nem hozott ítéletet az ügyben, hanem tanuk kihallgatása végett elnapolta a tárgyalást.

Nemzetközi betörők az Orient-expresszen

Budapest, október 26. Tegnap este a Nyugati-pályaudvaron, az Orient-expressz egyik elsőosztályú fülkéjében a pamlag alatt gyanus csomagot találtak a kocsivizsgálók.

A csomagban kasszafuró szerszámok voltak.

A nyomozás során megállapitották, hogy a fülkében négyen utaztak, egy román nő és három osztrák fiatalember. A román nő hamarosan eló is került és igazolta magát. Elmondta, hogy Párisból igyekszik haza Bukarestbe. Bécsben három fiatalember szállt fel a kocsiba. Az egyik fiatalember helyezte az ülés alá a csomakot. Budapesten megkérték a hölgyet, hogy vigyázzon a holmijukra addig, míg ők vacsorázni mennek, aztán eltüntek. A detektiv értesítésére többen lesben álltak a kocsi körül és néhány perccel a vonat indulása előtt valóban visszaérkeztek a gyanus utasok. A detektivek előállitották a három fiatalembert a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy

három régen keresett nemzetközi betörő került kézre az Orient-expresszen.

Mind a háromnak hamis útlevele volt. A három betörőt: Reaus Ármin magántisztviselőt, Möhsler József ügynököt és Müller Jakab ügynököt letartóztatták.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz Telefon: 32—12.**
Előfizetési ár: Egész évre 28.80 félévre 14.40, negyedévre 7.20 egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap **8 fillér**, vasárnap **20 fillér.**

Rádióműsor:

SZERDA, OKTÓBER 27.

Budapest I.

6.45: Torna, utána hanglemezek. — Kb. 7.20: Étrend, közlemények. — Hírek. — 10.20: „Egy angol hegedűművész és ősc a magyar tudós." Irta Sebestyen Ede. 10.45: „A régi Pest érdekes alakjai," Irta és felolvassa Szitnyai Jenő. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: A rádió szalonzenekara. — Közben kb. 12.30: Hírek. Közben kb. 13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13.40: Engel Iván zongorázik. — 14.40: Hírek. — 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: Diákfélóra: „Egy magyar nábob és Kárpáthy Zoltán." Fábián István dr. előadása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: „Magyar önbirálat Világos után." Irta Gál István. — 17.30: Guttenberg György jazzenekara játszik. — 18: „Tisza Kálmán." Hegedüs Loránd előadása. — Ihar Ferenc tárogatózik, Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál. — 19.20: „Az ember nem bujhat ki a bőréből." Farkas Jenő csevegése. — 19.50: Székely Mihály, az Operaház tagja énekel, zongorakisérettel. — 20.20: Hírek. — 20.45: Elfeledett magyar zenekari művek." Közreműködik az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22.10: Időjárásjelentés. — 22.15: Szalonötös. — 23: Hírek francia és olasz nyelven. 23.10: Tánclemezek. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.40: „Két katolikus francia költő: Claudel és Péguy." Horváth Béla előadása. — 19.50. Olasz nyelvoktatás. — 20.20: Hanglemezek. — 21: Hírek.

— **Az árpádtéri egyházrész október 31-i ünnepélye.** Az árpádtéri egyházrész október 31-én, vasárnap délután 6 órakor a Kassa út 12. sz. alatti gyülekezeti teremben reformációi emlékünnepélyt rendez gazdag műsorral. Műsoron van: ünnepi beszéd, énekszóló és szavalatok mellett egy nagy tanulságokat lelelő, vallásos szindarab: az »Uj reformáció« c. színdarab, melyet Csesdy Aladár református lelkipásztor irt négy részben. Ezt a másfélórás szindarabot előadják: tíz theologus és nyolc leányköri tag. Teljes műsort a vasárnapi számban közlünk. Erre a gazdag műsorú ünnepélyre már most felhivjuk az érdeklődők figyelmét azzal, hogy műsor kapható az árpádtéri lelkészi hivatalban (Kassa út 12. szám) mindennap délelőtt és délután a hivatalos órák alatt: d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig. Műsor ára 50 fillér. Minthogy a befolyó összeg szegénysegélyezés céljait szolgálja, felülfizetéseket hálás köszönettel nyugtáz az egyházrész vezetősége.

x **Balogh hölgyfodrász** frizurái olaj dauerjei felülmulhatatlan. Batthyány u. 10.

A német követség feljelentésére 400 pengőre ítélték Esztergályos szocialista képviselőt

Budapest, október 26. Rendkívül érdekes rendőrbírói tárgyalás volt ma a VII. kerületi kapitányságon.

A német birodalmi követség feljelentette Esztergályos János országgyülési képviselőt,

a szociáldemokrata párt tagját, mert *nyilaskeresztes ellenes röpiratokat* ragasztottak engedély nélkül a követség Damjanich uccai iskolájának falára és a röpiratokon felelős kiadóként *Esztergályos* János szerepelt. A röpiratok címe ez volt: »*Nyilaskeresztes népcsalás*«. Aláírása: »*A szociáldemokrata ifjúság.*«

A rendőrség megindította a nyomozást a röpirat terjesztői ellen, de nem sikerült őket megállapítani, erre

Esztergályos János mint felelős kiadó ellen indult eljárás.

A mentelmi bizottság Esztergályost kiadta és ma délelőtt 1 órakor tárgyalták az ügyet, amelynek tárgyalásán dr *Somogyi* Ödön ügyvéd jelent meg Esztergályos képviseletében. Előadta, hogy

a röpiratokat szeptemberben nyomatták Esztergályos kivánságára.

A képviselő először utasítást adott, hogy kérjenek terjesztési engedélyt, majd utólag helyesebbnek tartotta, ha nem kérnek terjesztési engedélyt és utasította a párt alkalmazottait, hogy ne terjesszék a röpiratokat.

Nem tudja, hogyan történt mégis, hogy ismeretlen terjesztők

a röpcédulák közül néhányat néhány hónap mulva a német iskola falára ragasztottak.

Ezután *Deutsch* Dávidot, a *Világosság* nyomda igazgatóját hallgatták ki, aki elmondta, hogy nála 10—20.000 példányban nyomták a röpcédulákat,

bemutatták az ügyészségnek is és az ügyészség engedélyezte.

A rendőrbíró ezután

bűnösnek

mondta ki Esztergályos Jánost sajtótermék engedély nélküli terjesztése miatt és

20 napi elzárásra átváltoztatható 400 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Indoklásában kimondta, hogy terjesztési engedély nem volt és igy Esztergályost mint felelős kiadót kell felelősségre vonni. Neki, mint törvényhozónak, elsősorban kell ismernie a törvényeket. A védő felebbezett a bűnösség kimondása és a büntetés nagysága miatt.

— **Az Ady Társaság közgyülése.** Az Ady Társaság november 7-én délelőtt 11 órakor közgyülést tart. Tárgysorozat: 1. Főtitkári jelentés. 2. Pénztári jelentés. 3. A tisztikar és választmány lemondása. 4. Uj tisztikar és választmány választása. 5. A következő év programja. 6. Költségvetés. 7. Indítványok. A közgyülés helye: Otthonklub, Arany Bika-szálló. (o)

— **Vigyázzon az egészségére.** A valódi Wiplából készült műfog nem törik, nem feketedik. Takarékosságra bármelyik fogorvos elkészíti. A munkán keresse a védjegyet és kérje el a garancia levelet.

— **Pénztárcát és vadászkutyát találtak.** Vitéz Tamássy József Mikepércsi út 14. szám alatti lakására két vadászkutya tévedt be. — A Szepesi ucca 22. számú házban (Téglaskert) egy fehérfekete vizslát őriznek, amely eltévedve kóborolt. A Piac uccai fasorban egy pénztárcát találtak kevés pénzzel. Igazolt tulajdonosaik jelentkezzenek a rendőrségen.

— **Zsebtolvajt fogtak a piacon.** Kedden délelőtt a Csapó uccai piacon az egyik árus észrevette, hogy Szőke Mihályné Nagyszalonta ucca 35. sz. alatti lakos zsebében egy idegen kéz kotorász. A zsebkutatót M. Ferencné személyében lefogták, de a ravasz aszszony, aki egyébként hasonló büncselekményekért már többször volt büntetve, eldobta a már kiemelt pénztárcát. A póruljárt zsebtolvajnőt bekisérték a rendőrségre, ahol kihallgatása alkalmával tagadta a lopást. A szemtanuk vallomása alapján azonban őrizetbe vették.

x **Nem vagyunk eléggé gazdagok ahhoz,** hogy silány és olcsó szövetekből viseljünk ruhákat. Többszöri csináltatási költséget takarítunk meg, ha tiszta szingyapjúszöveteket veszünk közvetlenül a Trunkhahn posztógyártól. Ez a hírneves posztógyárunk évek óta szállítója a magyar úricsaládoknak angolosan gyártott, garantáltan szintiszta gyapjúból készített úriruha, angol női kosztüm sportruha és iskolás ruhaszövetekben. Még ma kérje a szövetmintakollekció költség- és kötelezettségmentes elküldését a gyártól: Budapest, XII., Lenke út 117 Jól jár vele.

— **A tiszántúli református lelkésznek egyházkerületi szövetségének alakuló gyülése** október hó 27-én, szerdán délután három órakor lesz az egyház tanácstermében. Ugyancsak itt télöt órakor nyilvános női konferencia lesz, melyre minden érdeklődő nőt hívunk, szeretettel várunk. A gyülést Makláry Károlyné püspökné nyitja meg. Előadók: Kovácsné Huszár Jolán és Nagy István lelkipásztor. (o)

— **Királyjárás Londonban.** Londonból jelentik: A Daily Mail és a Daily Express jelenti, hogy Károly román király a jövő tavasszal Londonba látogat, ezuttal hivatalos minőségben és VI. György király meghivására a Buckingham-palota vendége lesz. — Egyébként rövidesen a bolgár uralkodópár s a jövő hónapban a belga király látogatását várják Londonban.

— **Polgár fodrásznál, a Gambrinus passagéban Böske manikűröz. Telefon 26—54.**

— **Lopások.** Horvát Veronika Nemzetőr ucca 3. szám alatti lakásáról egy karórát loptak. — Özv. Tóth Bálintné Mester utca 31. szám. alatti pincéjéből az utcai ablakon keresztül, valószinüen horgászás által két párnát kiloptak. — Tőzsér János pékmester Rákóczi ucca 40. szám alatti udvaráról egy fejszét tünt el. — Sárközi Gézáné Gólya ucca 17. szám alatti lakos pénztárcáját 4 pengővel a piacon lopták el. A tolvajokat keresi a rendőrség.

— **Szép rendőrnő és szerelmes rendőrtiszt halálos drámája.** Varsóból jelentik: A varsói rendőrség kötelékében nők is dolgoznak. — Egyelőre még nem lehet megállapitani, hogy ebben a foglalkozási ágban beválnak-e, annyi azonban bizonyos, hogy közülök többen határozottan csinosak. Erre vall különben az a tragikus eset is, amely az egyik varsói mulatóhelyen játszódott le. Egy rendőrtiszt szóváltásba keveredett egyik kartársnőjével, majd előkapta revolverét és agyonlőtte kolléganőjét. A rendőrtiszt ezután maga ellen fordította revolverét és súlyosan megsebesítette magát. A megindult nyomozás megállapította, hogy a rendőrtiszt szerelmes volt a feltűnően szép rendőrnőbe, szerelme azonban nem talált viszonzásra és emiatt követte el végzetes tettét.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán:
Fél 7—9 órakor! **»DALOL A FLOTTA«** (Fred Astaire). Megelőzi: **Micky kalandjai.**

Tizezer diák sztrájkol Kairóban

Kairó, október 26. Az egyiptomi fővárosban hétfőn megismétlődtek a véres tüntetések, amelyek a mára virradó éjszaka azután súlyos méreteket öltöttek. A hatóságok messzemenő óvintézkedéseket hajtottak végre.

Az Azar-egyetem épülete körül, ahol most már harmadik napja néznek farkasszemet egymással a baloldali érzelmü diákok a kékinges vardpártiakkal, a rend őri csapatokat megerősitették és

az épület elé katonai csapatokat is vezényeltek.

A helyzet rendkívül feszült, annál is inkább, mert

több mint 10.000 diák sztrájkbalépett,

hogy a kormányt kényszeritse a kékingesek táborozásának felosztatására.

— **Az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál,** különösen renybe bélműködésnél, aranyeres bántalmaknál és emésztési zavaroknál, reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes »**Ferenc József**« keserüvizzel igen jó eredményeket lehet elérni. Kérdezze meg orvosát.

— **A hadikölcsönjegyzők érdekében.** Bácsbodrog vármegye közigazgatási bizottsága megkereste Debrecen várost: támogassa hasonló szellemü feliratával azt a feliratát, amelyben a hadikölcsönkötvények 15 százalékos felértékelését kéri az ősjegyzők javára. A polgármester az átiratot áttette a közigazgatási bizottsághoz.

— **Lelőttek a fegyőrök egy fegyencet, aki meg akart szökni.** Pécsről jelentik: Hétfőn éjszaka 11 óra tájban a pécsi törvényszék fogházának két fegyőre az állomásra kisérte Orsós János elitélt rabot. A fegyenc a Káptalan uccában váratlanul futásnak eredt. Az egyik őr fegyverét használta és a rab balvállán súlyosan megsebesült. — A mentők az egyetem sebészeti klinikájára szállitották. A vizsgálat megindult.

— **A tüzifatelepek ellenőrzése.** A kereskedelmi miniszter leküldte Debrecen városhoz a tüzifa árának megállapitásáról szóló rendelet végrehajtási utasitását. A polgármester ezzel kapcsolatosan utasította az I. foku közigazgatási hatóságot, hogy a tüzifatelepeket és kereskedéseket rendszeresen ellenőrizze és az ellenőrzés eredményéről kéthetenként tegyen jelentést.

45219/1937. VI.

HIRDETMÉNY

a f. évi október hó 31-re eső vasárnapon a virág-, koszorú-, gyertya-, mécses és más sirdiszitő tárgyak árusitási idejéről.

A 94537/1921. K. M. sz. rendelet 2. §-ának 2. bek. alapján közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy a f. évi október 31-ére eső vasárnapon virágok, koszorúk, gyertyák, mécsesek és sírok diszitésére szolgáló egyéb tárgyak reggel 8 órától este 6 óráig árusithatók és házhoz, vagy temetőbe is szállithatók.

Az árusitás ehhez képest a Kossuth uccai virágpiacon, valamint a Városház—Rózsa uccai és Dégenfeld téri alkalmi virágpiacokon, nemkülönben a temetők előtt esetleg engedélyezett hasonló cikkek árusitásánál is a fentjelzett időtartamon át folytatható.

Debrecen, 1937 október hó 25.

Polgármester.

SPORT

•SPORTNAPLÓ•

A magyar válogatott győzelme a csehek és osztrákok ellen és a Ferencváros római diadala egyformán bizonyítják, hogy a magyar futball a legelső helyen áll a kontinensen. A magyar játékosok stilusa és taktikája hosszas rábeszélés és harcok árán igazodott a modern futballhoz és mint az eredmények igazolják, a magyar futballisták kivételes képessége a stilusban is megtalálja érvényesülését.

*

A Bocskay fényes ajánlatot kapott a Ferencvárostól, hogy cserélje fel a vasárnapi mérkőzés pályaválasztó jogát. A Ferencváros már 3 hete nem játszott Budapesten, — nagy attrakció lenne tehát vasárnap Budapesten a szenzációs római győzelem után. Egy pályán akarták lejátszani a Hungária—Szeged és a Ferencváros—Bocskay mérkőzéseket, de a Bocskay az 5000 pengős ajánlatot visszautasította, mert olyan az érdeklődés itt is, hogy lehetetlen ilyen alkalmat elszalasztani.

*

Az idei sorsolás rendkívül kedvezőtlen volt a Bocskayra, az egyetlen kárpótlás: a Középeurópai Kupa döntője után Debrecenben játszik a Ferencváros először. Már előre kiszámították, hogy a Ferencváros győzni fog a Lazio ellen, aztán a Bocskay legyőzi a Ferencvárost és ezáltal egyszerre legjobb csapata lesz Középeurópának. A jóslat első része beteljesedett, a Bocskay játékosain a sor, hogy a második része is valóra váljék.

*

A Ferencváros mindig a legnagyobb attrakció volt Debrecenben, nagyobb, mint a Hungária és Ujpest együttvéve. De mint most, még soha akkora tekintélye nem volt a Fradinak. A véletlen játéka, hogy Sárosi Debrecenben mindig gyengén játszott, most azonban óriási formában van és a csehek, osztrákok és a Lazio elleni teljesítménye alapján bizonyosra vehető, hogy Debrecen az igazi nagy Sárosit fogja vasárnap megismerni. A Bocskay fanatikusai ugyan nem neheztelnének Sárosira, ha vasárnap mérsékeltebb formát mutatna, kérdés azonban, hogy Gyurka ezt a kívánságot teljesíti-e.

*

A Bocskay ünnepélyesen fogadja a Köépeurópai Kupa hősét. A pályaudvaron rövidebb üdvözlés lesz, vasárnap a pályán zenekar ujulójára fut ki a zöld-fehér gárda és a nézőtér előtt lesz az ünneplés, amelyben nemcsak a Bocskay, hanem a város is résztvesz.

*

A mérkőzés iránt olyan érdeklődés mutatkozik, mint annakidején a Bologna vendégjátéka alkalmával. A vidékről százával keresik a jegyeket. Szabolcsból, Nyiregyházáról különvonatok jönnek, a környékről autóbuszok. A B. Közép különvonatát is szervezik már s hamarosan összávesszük, hogy Debrecenből is kijön legalább 6000 néző, rekord érdeklődésre lehet számítani.

*

A Bocskay kedden kondiciótréninget tartott, amelyen már Janzsó is résztvett és nagyon jól mozgott. Semmi fájdalmat nem érzett a kitünő hátvéd és ha a csütörtöki kétkapus játékban is megállja helyét, talán már játszik is a Ferencváros ellen.

*

A Budai 11 megóvta a Szeged FC-vel szemben 1:2 arányban elvesztett mérkőzését, mert a bíró jogosulatlanul ítélt meg egy 11-est. A Játékvezetők Testülete most megállapította, hogy valóban szabálysértés történt s a szakvélemény alapján az MLSz egyesbírója megsemmisíti az eredményt és a meccs újrajátszását rendeli el. A Játékvezetők Testületének szakvéleménye nagy meglepetést keltett a sportkörökben, mert 20 éve nem történt meg, hogy megállapították volna a bíró szabálysértését s emiatt megsemmisítettek volna bajnoki mérkőzést.

*

Az Alföldi kerület vasárnapi kerékpárversenyén 100 kilométeres távon Örsi DVSC győzött Horváth János előtt, míg harmadik a nyíregyházi Garai lett. Az ifjusági kategóriában első Stugner János DVSC, második Szabó DVSC, harmadik Liener NyKISE. Az egyesületen kívüliek csoportjában 30 kilométeren Fábián Miklós győzött, 2. Váci Miklós, 3. Horváth Lajos.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET

A színházi iroda hírei:

Ma szerdán C) bérlet 4. számban az évad nagy sikere a

VIHAR AZ EGYENLITŐN

kerül szinre Halasy Mariskával a főszerepben.

Csütörtökön mérsékelt helyárakkal:

LEAR KIRÁLY

Shakespeare örök tragédiája új rendezésben és betanulásban.

Pénteken az eredetileg is szinpadra irott hatalmas budapesti siker prömier bérlet 5. szám

3:1 A SZERELEM JAVÁRA,

amelynek előadása meg fogja győzni a közönséget arról, hogy ennek a pompás és a mai sport világban annyira aktuális operettnek igazi helye a szinpadon van. Főszereplők a két Jurik, Halasy, Pogány, Tanay, Sugár Misi, Szabó Ernő és az egész operett személyzet.

Szombaton délután rendkivül mérsékelt helyárakkal, Farkas Imre örök szépségü magyar daljátéka a

NÓTÁS KAPITÁNY

kerül szinre.

Péntektől kezdve sorozatosan a nagy Ábrahám operett

3:1 A SZERELEM JAVÁRA.

MOZI

CAFÉ METROPOLE

Fox film, Deval a híres francia iró vígjátékából készült. Meg is látszik rajta, mert a sziporkázó francia szellemesség tobzódik a szereplők minden szavában és maró gúny a cselekményben. És mindezt az iró és rendező a legfinomabb formában, hangfogóval tálalja fel, de mégis ki tudja élezni mondanivalóját és ennek tendenciáját. Aki szereti a francia szellemességet és ezt meg is tudja érteni, olyan filmet lát a Café Metropole-ban, amelyhez hasonlókkal a tömegek félretaposott ízlése miatt csak ritkán találkozhat.

A szereplők remekelnek. Első helyen kell említeni Adolphe Menjont, aki új szerepkörben is a legnagyszerübb művésznek bizonyul. Lorette Young olyan szép, mint még soha és hódító külsejü amorosót ismertünk meg Tyrone Power személyében. A rendezés és kiállítás pazar. A bemutatónak a Hungáriában nagy sikere volt.

Hungária filmszinház: MA: »CAFÉ METROPOLE«.

ANGOLBAN MINDENNAP
HALÁSZLÉ, szálkanélküli rántott ponty.

A tiszántúli református egyházkerület espereseinek gyülése

Ma kezdődik az egyházkerületi közgyülés

A tiszántúli református egyházkerület ma, szerdán délelőtt tartja meg rendes közgyülését. Az egyházkerületi közgyülés tárgysorozatában több rendkívül fontos ügy szerepel, igy

az egyházkerületi főjegyzőválasztással kapcsolatban megfellebbezett tarpai presbiteri szavazat ügye, ezenkívül a közgyülés elé terjesztik a főjegyzőválasztással kapcsolatos jegyzőkönyvet és az ügyek letárgyalása után az uj főjegyző, Uray Sándor leteszi az esküt.

Tárgyalja ezenkívül a közgyülés, hir szerint

az árpádtéri lelkészválasztás fellebbezésének ügyét is.

Fontos és országos viszonylatban nagy jelentőségü lesz az István király-emlékezetéről és ezenkívül a reverzálisok tárgyában hozandó döntés.

Tárgysorozaton ezenkívül még több nagyfontosságú ügy szerepel. A közgyülés előreláthatólag két napig tart.

Kedden megérkeztek az egyházkerület esperesei Debrecenbe, akik még a keddi nap folyamán előkészítő ülést tartottak és azon a közgyülés tárgysorozatának fontosabb pontjait megbeszélték. Ezen az előkészítő ülésen az egyházmegye minden esperese résztvett, akik úgy ebéden, mint vacsorán Makláry Károly püspök vendégei voltak.

Az egyházkerületi közgyülésen Makláry Károly püspök mellett báró Vay László államtitkár, egyházkerületi főgondnok fog elnökölni. Báró Vay László kedden érkezett meg az Árpád sinautóval.

Elítélték a nyilas Dücsőnét, mert megsértette Eckhardt Tibort

Szombathely, október 26. Gróf Festetics Sándor nyilaspártja június 20-án politikai gyülést tartott a vasvári Zöldfa-vendéglőben. A szónokok sorában a párt női szervezetének vezére, Dücső Jánosné is felszólalt és

rendkivül súlyosan sértő kitételeket használt Eckhardt Tiborral és a kisgazdapárt képviselőtagjaival szemben.

A június 20-iki nyilasgyülés egy héttel a vasvári kisgazdagyülés után zajlott le. Ezt a gyülést a nyilasok botrányos módon meg akarták zavarni.

Eckhardt Tibor feljelentést adott be Dücső Jánosné ellen. A kisgazdapárt vezére feljelentésében előadta, hogy a nyilas agitátornő a Zöldfa-vendéglőben tartott gyülésen a következő sértő kijelentést tette Eckhardt Tiborra: »A kisgazdapárt vezére, Eckhardt Tibor és képviselőtársai összevissza hazudoznak a nép előtt«.

— Ebből az következne — mondja Eckhardt feljelentése —, hogy én tudva és akarva olyant állitottam a nép megtévesztése céljából, ami a valóságnak ép az ellenkezője. Már pedig

ezt a morális lealacsonyitást nem vagyok hajlandó eltürni még a nyilasok agitátornőjétől sem.

Ma tárgyalta az ügyet Hegyházy Gyula vasvári járásbiró, aki előtt Eckhardt Tibort Pásztory István körmendi ügyvéd képviselte. A járásbiróság a tanuvallomások alapján Dücső Jánosnét bünösnek mondotta ki és büntetőparancsot adott ki ellene. A büntetőparancs

becsületsértés vétsége cimén 8 napi fogházbüntetésre átváltoztatható 40 pengő pénzbüntetésre itélte a nyilas agitátornőt, akit ezenkivül a bünügyi költségek viselésére is kötelezett.

A büntető parancsnak 15 napon belül ellent lehet mondani, ebben az esetben szóbeli tárgyalásra kerül a sor.

Rendeletgyüjtemény a gazdatartozások rendezésére

Budapest, október 26. A pénzügyminiszter most gondoskodott arról, hogy az érdekelteknek és különösen azoknak, akik a gazdatartozások rendezésének kérdésével hivatásszerüen foglalkoznak, minél könnyebbé tétessék az ezen a téren való alapos tájékozódás. Kiadta ugyanis a védett birtokok ügyeivel foglalkozó helyi bizottságoknak, valamint az érdekelt hatóságoknak megküldte a gazdatartozások tárgyában kibocsátott valamennyi eddigi rendeletgyüjtemény összeállitását. Gondoskodás történt arról is, hogy ehhez a kiadványhoz a könyvkereskedések útján is hozzá lehessen jutni.

— **Angina pectorisnál,** a rohamokban fellépő szivtáji fájdalmaknál, reggelenként fél, esetleg negyed pohár természetes »**Ferenc József**« keserüvíz is elegendő ahhoz, hogy a belek működését elrendezze és megfelelő emésztést biztositson. Kérdezze meg orvosát.

Nyilt-tér*

Figyelmeztetés.

Tőlem különváltan élő feleségem, szül. Gottfried Ilonának semmiféle adósságaiért felelősséget nem vállalok.

Csillag Adolf.

Fekete Ferencné üzletét Sárrétudvariban átvettem. Felhivom a hitelezőket, 3 nap alatt jelentsék be követelésüket nálam.

Fried Regina,
Sárrétudvari.

* E rovatban közöltekért sem a szerkesztőség sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KÖZGAZDASÁG

ÁRNYALITALIG JOBB A BÚZA

Ujrozs 1938 márciusra: 19.83, 19.80, zárlat 19.82—19.84, májusra: 20.01, zárlat 20.02—20.04.

Tengeri 1938 májusra: 13.00, 12.96, zárlat 12.96—12.97.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 20.30—20.60, 78 kg-os 20.60—20.90, 79 kg-os 20.85—21.00, 80 kg-os 21.00—21.20.

Rozs: 18.80—19.00.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.75—16.25.

Zab: elsőrendű 16.70—16.80, középminőségü 15.75—16.70.

Tengeri: 14.05—14.15.

Búza: 150 mm felsőtiszai 80-as 21.22.5, budapesti paritásban.

A mai ferencvárosi sertésvásárra 243 darab sertést hajtottak fel. Előző napi maradvány 270 darab. A felhajtásból angol sonkasertés 87 darab. — Árak: prima szedett 106—108, sülány 98—102, exportzsír, márkázott 164 fillér kg-ként. Az irányzat változatlan.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.70—16.90, cseh korona 11.20—11.90, dinár 7.40—7.90, USA dollár 336.90—340.90, francia frank 11.05—11.55, leu 2.85—3.—, lira 17.40—17.90, osztrák silling 80.—80.70, svájci frank 77.75—78.65.

VENNI AKAR VALAMIT? A FÜGGETLEN UJSAG HIRDETÉSE BIZTOSAN HOZZAJUTTATJA LEGGYORSABBAN A KÍVANT TARGYHOZ!

A NÉPMÜVELÉSI BIZOTTSÁG INGYENES TANFOLYAMOKAT ÁLLIT FEL AZ IRNI-OLVASNI NEM TUDÓK SZÁMÁRA

A városi törvényhatóság Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága az analfabétizmus elleni küzdelem terén már évek során át igen eredményes tevékenységet fejt ki azon tanfolyamok felállításával, melyeken az irni-olvasni nemtudó egyének teljesen díjmentesen megfelelő oktatásban részesülnek. — Évente többszáz azoknak a száma, kik e tanfolyamot sikeresen elvégzik s így családjuk, valamint a környező társadalomnak értékesebb tagjaivá válnak s élethivatásuk betöltésénél ezen a téren is önállóságra tesznek szert. A tanfolyamok rövidesen megkezdődnek és az előadási órák oly időben tartatnak (este 5—6 órai kezdettel), amikor az illető egyének napi munkájukban már akadályozva nincsenek. A bizottság a jelentkezett hallgatókat ingyen látja el tankönyvvel és irószerekkel.

Az Iskolánkívüli Népművelési Bizottság azon kérelemmel fordul a kulturális törekvések iránt mindenkor megértést tanusító városunk közönségéhez, hogy irni-olvasni nemtudó alkalmazottja vagy ismerősének nevét szíveskedjék a bizottság titkári hivatalával (Széchenyi u. 20.) közölni s alkalmas módon lehetővé tenni, hogy az illető analfabéta, a tanfolyamra mielőbb önként jelentkezzék. Bejelentés vagy jelentkezés a már jelzett helyen hétköznapon d. e. 9—2 óra között történhetik. Iskolánkívüli Népművelési Bizottság. (Széchenyi u. 20. sz.)

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

EGY APRÓHIRDETÉS EGYSZERI KÖZLÉSE 10 SZÓIG A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁGBAN HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Tüzifát, szenet
takarékos ember télire már most szerzi, be **Vágó József tüzifa- és széntelepén, a Margit-fürdőnél.** — Elsőrendű hazai szenek rövid ideig még a mult évi árban. Katonatisztek altisztek, »Unió« tagok beszerzőhelye. **Telefon 10-24.** 906

Női sál kendő
ujdonság
98 fillér
HAVAS harisnyaház

50%
fütőanyag megtakarítás hőfokozómmal, — minden kályhához szerelhető. Fülöp vízvezetékszerelő mester, Ferenc József út 83. — Telefon: 29—17. 5408

25 éves
keresztyén fiatalember jómegjelenésü, fiatal, vigkedélyü, szolid, délutáni szabadidővel is rendelkező partnernőt keres. »Szeressen egy kicsikét« jeligére a kiadóba. 1200

„ELEKTRO-TOX"
cián nélkül, mindent irt. Garanciával vállalja lakások szakszerű évi karbantartását, poloska, molysáv, légy stb. rovarok ellen. Emberre veszélytelen! Előkészületek nincsenek. Havonként egy fél órát kérünk s egész évben tiszta a lakása! Irányáraink: szobánként és havonként P —.70-től P 1.10-ig. **»ELEKTRO-TOX«, Miklós u. 8.**

Betöltendő állás

Gyakorlott
papírzacskó ragasztó lányt felvesz Bocskay papirüzlet, Hatvan u. 15. 1807

Állást keresők

Varrodába
segédlány ajánlkozik. Cím a kiadóban. 5419

Nyugdíjas
bármilyen munkát elvállal. Elmegy napszámba is. Cím a kiadóban. 5422

Kiadó lakás

Teljesen
különbejáratu kapualatti uccai bútorozott szoba kiadó. Hatvan u. 40. 5287

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba a Magoss György téren november elsejétől kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5429

Egy
szoba, előszobás ürilakás mellékhelyiségek nélkül kiadó. Csapó ucca 54.

Ingatlan

Házhely
központban eladó. Cím kiadóban. 5361

Telepen
1400 P-ért 15 éve fennálló jómenetelü fűszerüzletes kis ház eladó. Cím a kiadóban. 5397

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágositást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12., I. emelet. 3412

Üzletek

Műhely-
és raktárhelyiség november 1-re kiadó. Hatvan ucca 58. 5424

Rádió

Rádió,
villanyszerelés, javítás leg olcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 2.

Eladás

Eladó
szürke férfiruha, bricsesznadrág, szürke férfi tavaszi kabát, női átmeneti kabát, szép boa, aranyrámás olajfestmény tájkép. Szőllőssyné, Maróthy György u. 39. 5421

Használt
vaskályhák, Perpetum, — Jobbágy, Meidinger, fürdőkád eladó. Klein, Hatvan ucca 49. Telefon 34—28. 5342

Eladó
bontásból kikerült kirakat portál és ajtó. Atlasz, Csokonai 15. 1806

Ellátás

Orth. kóser
izletes házikoszt, — olcsó abonoma. Klein étkezde Piac ucca 66. 5399

Hungária pensió
Debrecen Ferenc József t. 59. szám. Telefon 23—39 Családi otthon, kitünő konyha, a legszigorúbb diéták.

90 fillérért
4 fogásos kismenüt kap az Ujságirók Clubjának éttermében. Kitünő házikoszt. Külön diétás konyha. Piac ucca 26., I. em.

Vétel

Vészek
jókarban levő használt kerékpárt. Jelentkezés délután 1—3-ig. Varga ucca 15., keresztépület.

Szinházi Életet
1936. és 37. évit megvételre keres Aczél antikvárium, Széchenyi u. 2. 5438

Selejtpapirt,
régi könyveket, üzleti levelezést legmagasabb árban vesz Bocskay papirüzlet, Hatvan u. 15. 1649

Fáy arckrémes tégelyeket visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszertára (Szinház mellett). 5108

Ajánlat

Deutsch
üzletekben szerezhető be minden igénynek megfelelő Solánó pörkölt kávé különlegesség. 5411

Használt
bútorokat, ingóságokat eladok, veszek, cserélek. Hivásra megyek. Simonffy u. 7., udvarban. 5314

Tokajvidéki
termelői borpincét létesitettem. Kitünő zamatú borokat olcsón árulok. Honvéd 31. 5392

Rádióját,
kerékpárját olcsón, szakszerüen javitja Weisz György müszerész, Piac 66. Rádiókészülékek raktáron. 5354

Zamatos
újlétai saját termésü boraim literenként is kaphatók, 36 f. Bethlen 44. 5409

Sírkövek
mükőből, gránitból, homokkőből legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Mükőgyár R. T. Fürdő u. 2. sz. a. telepén. 5269

Bármilyen
szvetterek, kosztümök, ruhák kötését a legmodernebb mintákkal vállalom Özv. Posch Dezsőné, Rothermere u. 17. 5297

Tüzelőanyagot
Prohászka és Társától vásároljunk. Olcsó és megbizható. Bethlen 44. Telefon: 11—61. 5410

Kilósanyagok
estélyi ruhákra, matlasiek pongyolára hihetetlen olcsó árban. József királyi herceg u. 2. 5406

Dióbél
2.40, olasz gesztenye 76, füge 96 f. Déligyümölcscsarnok, Piac ucca 7. 5427

Jó látást
csak pontosan készült szemüveg nyujt. Cserép Sándor szemklinikai látszerész, Piac u. 21. 5400

Gyári
maradékokban legolcsóbban szerezhet be mindenféle anyagokat dr. Révésznénél, Piac 42. Pannonia udvarban. 5399

Oktatás

Állástalan tanárok
vizsgára előkészitenek és korrepetálnak. Jelentkezés: Fazekas, Piac u. 44., fsz. 5. 9—12, 3—6. Telefon: 32—33. 1706

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő, Kossuth ucca 41. 2237

Németül
beszélni, rövid idő alatt megtanitom, bárminemü német fordítást is vállalok. Hatvan ucca 1., I. l., III. 54. 1173

Különféle

Szerény
igényü intelligens lakótársnőt keresek. Mindennemü varrást, javitást, harisnyatalpalást — (három párból kettőt) vállal. József kir. herceg u. 22. 5382

Budapestre
autóhoz útitársnak ajánlkozom. Cím a kiadóban. 5439

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.** Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat.** Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg ucca 1. szám.**